

Jaarstukken 2025

Jaarverslag en -rekening

Colofon

De Rekenkamer Oost-Nederland is een onafhankelijk orgaan dat onderzoek doet naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Gelderland en Overijssel.

De bestuursleden van de Rekenkamer zijn: mevrouw drs. S.M. Helbig (voorzitter), de heer ir. T.J.A. Gies (plv. voorzitter) en mevrouw drs. S.C. van der Haagen. De secretaris-directeur is mevrouw drs. S.W. Mathijssen RO.

Rekenkamer Oost-Nederland
Sijzenbaanplein 11-15
7411 HL Deventer
Telefoon: 0570 - 66 58 00
info@rekenkameroost.nl
www.rekenkameroost.nl
Bluesky: @rekenkameroost.bsky.social
LinkedIn: Rekenkamer Oost-Nederland

De foto's op de voorkant zijn afkomstig van [Vecteezy](#), Flickr ([Bridge of Utopia](#) van Decaseconds en [Nijmegen uit de lucht](#) van R. Ketelaars), een fotograaf en zelf gemaakt.

Jaarstukken 2025

Jaarverslag en -rekening

Deventer, maart 2026

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Indeling.....	5
2	Onderzoek & meer	6
2.1	Onderzoeken Overijssel	6
2.2	Onderzoeken Gelderland	10
2.3	Implementatie 'oude' onderzoeken	13
2.4	Overige activiteiten	15
3	BBV paragrafen	18
3.1	Risicobeheersing en weerstandsvermogen	18
3.2	Financiering.....	19
3.3	Bedrijfsvoering	19
3.4	Openbaarheidsparagraaf	22
4	Jaarrekening.....	23
4.1	Baten en lasten	23
4.2	Balans	25
4.3	Resultaatbestemming	26
5	Grondslagen voor waardering resultaatbepaling	27
6	Verklaringen.....	30
6.1	Rechtmatigheidsverklaring bestuur	30

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Provinciale Staten van Overijssel en Gelderland hebben in 2005 de Rekenkamer Oost-Nederland ingesteld. De provincies hebben een gemeenschappelijke regeling met elkaar gesloten en in de loop der tijd geactualiseerd.

De missie van de Rekenkamer

Het versterken van het bestuurlijk functioneren van de provincies Gelderland en Overijssel en de daarmee verbonden organen is onze missie. Dit willen wij bereiken door - met onderzoek - een bijdrage te leveren aan:

- de controlerende en kaderstellende verantwoordelijkheden van PS;
- het lerend vermogen van de provincies;
- de publieke verantwoording (vertrouwen en transparantie).

Vanuit dit perspectief richt de Rekenkamer zich zowel op doelmatigheid (efficiency), doeltreffendheid (effectiviteit), als rechtmatigheid¹ van het bestuurlijk presteren en functioneren van de provincies. We richten ons niet alleen op ex post onderzoek aan het eind van het beleidsproces, maar op al die momenten in het beleidsproces, waar onderzoek effectief kan zijn.

1.2 Indeling

De jaarstukken zijn ingedeeld volgens het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. Het jaarverslag bevat de verantwoording over onderzoek/activiteiten en de paragrafen met de beheersmatige aspecten. In de jaarrekening worden de baten/lasten, balans en de grondslagen toegelicht.

¹ Controle van de Jaarrekening van de provincies is geen taak van de Rekenkamer maar van de accountant.

2 Onderzoek & meer

In dit hoofdstuk gaan we in op onze kernactiviteit: het doen van onderzoek. Vervolgens geven we inzicht in de doorwerking van onderzoeken en de overige activiteiten die van belang zijn voor een goede invulling van de rekenkamerfunctie.

2.1 Onderzoeken Overijssel

6

Jaarstukken 2025

Toezicht energiebesparingsplicht

Hoofdconclusie

Ondanks dat de energiebesparingsplicht al dertig jaar bestaat, houdt een aanzienlijk deel van de bedrijven zich niet aan de energiebesparingsplicht. Energietoezicht en handhaving zijn - blijkbaar - nodig om bedrijven te bewegen om energie te besparen. Hoe groot de energiebesparing als gevolg van het nemen van energiemaatregelen exact is, is heel lastig aan te geven. Indicaties hiervan laten echter zien dat de besparing substantieel is en dat toezicht loont.

Energietoezicht kreeg door de risicogerichte insteek binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving lang geen prioriteit. Mede dankzij een impuls van de provincies Gelderland en Overijssel kreeg toezicht op de energiebesparings- en de informatieplicht de afgelopen jaren invulling en staat energietoezicht op de kaart. Hoewel energietoezicht inmiddels onderdeel is van het basistakenpakket van de omgevingsdiensten en zij investeerden in de opbouw van expertise, is dit geen garantie dat energietoezicht in de toekomst niet opnieuw te weinig aandacht krijgt.

PS-besluit

PS namen een [amendement](#) aan. Daarmee namen PS in april 2025 het [besluit](#) de aanbevelingen gewijzigd over te nemen.

Capaciteit

110 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Bereikbaarheid openbaar vervoer

Omschrijving

Het OV-aanbod in Overijssel is sinds 2014 in grote lijnen hetzelfde gebleven. Tegelijkertijd is te zien dat het OV-aanbod op een aantal punten minder werd. Veranderingen in het aanbod zijn soms duidelijk te relateren aan beleidskeuzes, met name de 'herijking' (vanaf 2014) waarin de kosten voor OV omlaag moesten. Maar het beleid is ook weinig geconcretiseerd en gedateerd waardoor de sturingskracht hiervan in de praktijk beperkt blijkt.

PS-besluit

Op 4 juni 2025 namen PS het [besluit](#) om de aanbevelingen over te nemen.

Inhuur

Voor dit onderzoek is extra capaciteit ingehuurd: €20.850 voor beide provincies

Capaciteit

464 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Grondstrategie

Hoofdconclusie

GS en PS zijn zich bewust van de druk op de ruimte in de provincie en erkennen het toenemende belang van de inzet van grond(instrumentarium) voor doelbereik. GS spreken in het grondbeleid uit een doordachte inzet van grondinstrumenten en strategie vast te leggen. In de praktijk is dit nog niet altijd zichtbaar. We constateren dat integrale afwegingen over grondstrategie moeizaam van de grond komen. Een integrale grondstrategie waarin de samenhang tussen beleidsopgaven wordt beschreven en keuzes worden gemaakt over prioritering van doelen en inzet van (grond)instrumenten, biedt kansen om het doelbereik te vergroten. Ten slotte vindt evaluatie van het grondinstrumentarium niet plaats. Hier ligt een kans om met evaluatie bij te dragen aan een integrale grondstrategie, omdat in de komende periode ontwikkelingen worden verwacht die leiden tot heroriëntatie op of verbreding van inzet van het grondinstrumentarium.

PS-besluit

Door de late reactie van GS is het rapport (nog) niet geagendeerd en hebben PS nog geen besluit genomen.

Inhuur

TU Delft, Kadaster en Procscartograaf: € 9.190 voor beide provincies.

Capaciteit

1.927 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Klimaatadaptatie

Hoofdconclusie

De afgelopen jaren heeft de provincie Overijssel ingezet op het klimaatadaptief maken van de provincie, onder meer via het programma Klimaatadaptatie. De provincie heeft meerwaarde gerealiseerd in de samenwerking met partners in werkregio's, heeft klimaatadaptatie verweven in de reguliere taken rond water en droogte en ook maken klimaatadaptatieve aspecten impliciet of expliciet onderdeel uit van andere provinciale programma's. Het verwerken van klimaatadaptatie in de Omgevingsvisie - het doel van het programma - is deels gerealiseerd.

PS zijn echter in beperkte mate gefaciliteerd in hun kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van klimaatadaptatie, wat hun mogelijkheden tot sturen en controleren heeft beperkt. Ook de sturing en controle door GS is beperkt geweest. De uitvoering van stimuleringsregelingen gericht op klimaatadaptatie, die een groot deel van het programma vormen, laat onzorgvuldigheden zien in zowel de opzet, uitvoering als de administratie ervan. Daardoor zijn middelen niet besteed en is er niet voldoende inzicht in de resultaten van de regelingen.

PS-besluit

Op 28 januari 2026 namen PS [het besluit](#) om de aanbevelingen over te nemen.

Capaciteit

2.992 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Toegankelijkheid subsidies

Beschrijving

Subsidies zijn een belangrijk financieel instrument voor de provincie om doelen te realiseren. In 2024 bedroeg het totale subsidiebudget van de provincie Overijssel € 118 miljoen, in Gelderland was dat € 266 miljoen. De provincies zetten het subsidie-instrument in voor uiteenlopende doelen op het vlak van bijvoorbeeld energie, wonen, natuur, landbouw, cultuur, sport en leefbaarheid. Met subsidies worden door de ontvanger prestaties verricht die bijdragen aan het realiseren van provinciale doelen. Voor een doeltreffende inzet van subsidies is het belangrijk dat beoogde ontvangers weten dat de subsidie bestaat, de subsidie kunnen vinden en vervolgens in staat zijn om de subsidie aan te vragen. De toegankelijkheid van een subsidie vormt daarmee een randvoorwaarde voor de doeltreffendheid of het succes van een subsidie. In dit onderzoek staat de toegankelijkheid van subsidies centraal.

PS-besluit

Niet van toepassing: onderzoek loopt nog.

Capaciteit

323 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Informatiemanagement

Beschrijving

Een goed functionerende informatiehuishouding is essentieel voor de overheid en de samenleving. Het stelt provincies in staat hun taken efficiënt uit te voeren, te voldoen aan wet- en regelgeving en verantwoording af te leggen. Voor de samenleving (bv. burgers en journalisten) biedt het toegang tot besluitvorming en de mogelijkheid om het bestuur te controleren. We merkten bij eerdere onderzoeken dat het voor de provincies regelmatig lastig was om gevraagde informatie compleet, correct en tijdig aan te leveren. Tegelijkertijd voerden de provincies de afgelopen jaren verbeteringen door, maar de problemen rondom informatiemanagement lijken weerbarstig. Het onderzoek bekijkt dit in brede zin: van archivering en informatieveiligheid tot openbaarheid van informatie. Diverse functionarissen en organisaties (bv. de provinciearchivaris, de functionaris gegevensbescherming, de 'chief information security officer' en de accountant) geven aandachtspunten en adviezen over deze thema's aan de provincie mee. In dit onderzoek leggen we de focus op wat de provincies Gelderland en Overijssel deden met de aanbevelingen die de afgelopen tien jaar uit toezicht, audits en onderzoeken kwamen.

PS-besluit

Niet van toepassing: onderzoek loopt nog.

Capaciteit

414 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Eind 2025 zijn we - vooruitlopend op het onderzoeksprogramma 2026 - begonnen met de voorbereidingen voor het onderzoeksplan Bomen en bos. Daarnaast zijn er in 2025 werkzaamheden verricht voor het DoeMee-onderzoek naar onderbesteding van de Vereniging van Rekenkamers.

2.2 Onderzoeken Gelderland

Toezicht energiebesparingsplicht

Hoofdconclusie

Ondanks dat de energiebesparingsplicht al dertig jaar bestaat, houdt een aanzienlijk deel van de bedrijven zich niet aan de energiebesparingsplicht. Energietoezicht en handhaving zijn - blijkbaar - nodig om bedrijven te bewegen om energie te besparen. Hoe groot de energiebesparing als gevolg van het nemen van energiemaatregelen exact is, is heel lastig aan te geven. Indicaties hiervan laten echter zien dat de besparing substantieel is en dat toezicht loont.

Energietoezicht kreeg door de risicogerichte insteek binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving lang geen prioriteit. Mede dankzij een impuls van de provincies Gelderland en Overijssel kreeg toezicht op de energiebesparings- en de informatieplicht de afgelopen jaren invulling en staat energietoezicht op de kaart. Hoewel energietoezicht inmiddels onderdeel is van het basistakenpakket van de omgevingsdiensten en zij investeerden in de opbouw van expertise, is dit geen garantie dat energietoezicht in de toekomst niet opnieuw te weinig aandacht krijgt.

PS-besluit

PS namen twee amendementen aan. Daarmee namen PS in mei 2025 het [besluit](#) de aanbevelingen gewijzigd over te nemen.

Capaciteit

110 uur in 2024 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

10

Jaarstukken 2025

Bereikbaarheid openbaar vervoer

Hoofdconclusie

Het OV-aanbod is sinds 2014 in grote lijnen hetzelfde gebleven. Tegelijkertijd zijn er ook op een aantal specifieke punten ontwikkelingen zichtbaar in het OV-aanbod: een lichte afname van het aantal busuren, aanpassingen in de busverbindingen en een toename van andere vervoersvormen dan de reguliere bus. De ontwikkelingen zijn te relateren aan beleidskeuzes van de provincie. Sturing vanuit de provincie vindt plaats op het niveau van het OV-aanbod en niet op het niveau van doelen (waartoe dient het OV-aanbod in termen van bereikbaarheid?).

PS-besluit

PS namen in mei 2025 het [besluit](#) om de aanbevelingen over te nemen.

Inhuur

Voor dit onderzoek is extra capaciteit ingehuurd: €20.850 voor beide provincies

Capaciteit

464 uur voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Grondstrategie

Hoofdconclusie

PS en GS erkennen het toenemend belang van grond(instrumenten) voor doelbereik en de rol van grondstrategie daarbij. Dat blijkt ook uit de heroriëntatie op en de uitbreiding van (de inzet van) het grondinstrumentarium, die deels nog in de toekomst tot uiting moeten komen. In de praktijk komt dit tot nu toe minder goed tot uitdrukking. Ten eerste zijn, anders dan op basis van het grondbeleid mag worden verwacht, afwegingen over grondinstrumentarium niet altijd zichtbaar in beleidsnota's. Daar zijn overigens plausibele verklaringen voor. Ten tweede komen met name integrale afwegingen (ondanks voornemens) moeizaam van de grond als gevolg van zowel interne als externe factoren. Integrale grondstrategie biedt kansen om publiek doelbereik te vergroten. Evaluatie van grondinstrumenten vindt – afgezien enkele vernieuwingen – niet plaats. Hier ligt een kans om bij te dragen aan de afgewogen inzet van dit instrumentarium in grondstrategie(ën).

PS-besluit

Op 17 december 2025 namen PS het [besluit](#) de aanbevelingen over te nemen.

Inhuur

TU Delft, Kadaster en Procecartograaf: € 9.190 voor beide provincies.

Capaciteit

1.927 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Klimaatadaptatie

Hoofdconclusie

De provincie Gelderland heeft de afgelopen jaren veel initiatief getoond en inzet geleverd op het gebied van klimaatadaptatie. Om de opgave tastbaar te maken heeft de provincie de afgelopen jaren meetbare prestatiedoelen geformuleerd, die veelal gerealiseerd en inzichtelijk zijn voor PS. De inzet van het team klimaatadaptatie vindt zelfstandig en in samenwerkingsverbanden plaats en loopt volgens plan.

Een aantal drempels moet nog genomen worden. De borging van klimaatadaptatie binnen het eigen systeem van de provincie blijft op sommige gebieden achter. Bij klimaatadaptatieve opgaven op (boven)regionaal niveau kan de provincie ook een grotere rol gaan spelen. Het in stand houden van de productieve samenwerking tussen provincie en medeoverheden op het gebied van klimaatadaptatie vraagt daarnaast om een rolopvatting met het oog op de toekomst.

PS-besluit

Op 28 januari 2026 namen PS het [besluit](#) de aanbevelingen over te nemen.

Capaciteit

2.992 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Opvolgingsonderzoek 'Zicht op subsidies'

Hoofconclusie

We concluderen op basis van het opvolgingsonderzoek dat er stappen gezet zijn om het zicht op subsidies en de resultaten en effecten daarvan te verbeteren. Tegelijkertijd is de praktijk weerbarstig. Niet alle voorgenomen verbeteringen zijn volledig doorgevoerd en het goed vormgeven van het lerende vermogen is nog in ontwikkeling. Zicht op arrangement 1 subsidies (onder de € 25.000) moet vanaf 2025 verder verbeterd worden. Dit maakt duidelijk dat aandacht voor het thema onverminderd nodig blijft, zowel bestuurlijk als ambtelijk.

PS-besluit

Niet van toepassing: PS-besluit is nog niet genomen.

Capaciteit

326 uur in 2025.

Toegankelijkheid subsidies

Beschrijving

Subsidies zijn een belangrijk financieel instrument voor de provincie om doelen te realiseren. In 2024 bedroeg het totale subsidiebudget van de provincie Overijssel € 118 miljoen, in Gelderland was dat € 266 miljoen. De provincies zetten het subsidie-instrument in voor uiteenlopende doelen op het vlak van bijvoorbeeld energie, wonen, natuur, landbouw, cultuur, sport en leefbaarheid. Met subsidies worden door de ontvanger prestaties verricht die bijdragen aan het realiseren van provinciale doelen. Voor een doeltreffende inzet van subsidies is het belangrijk dat beoogde ontvangers weten dat de subsidie bestaat, de subsidie kunnen vinden en vervolgens in staat zijn om de subsidie aan te vragen. De toegankelijkheid van een subsidie vormt daarmee een randvoorwaarde voor de doeltreffendheid of het succes van een subsidie. In dit onderzoek staat de toegankelijkheid van subsidies centraal.

PS-besluit

Niet van toepassing: onderzoek loopt nog.

Capaciteit

323 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Informatiemanagement

Beschrijving

Een goed functionerende informatiehuishouding is essentieel voor de overheid en de samenleving. Het stelt provincies in staat hun taken efficiënt uit te voeren, te voldoen aan wet- en regelgeving en verantwoording af te leggen. Voor de samenleving (bv. burgers en journalisten) biedt het toegang tot besluitvorming en de mogelijkheid om het bestuur te controleren. We merkten bij eerdere onderzoeken dat het voor de provincies regelmatig lastig was om gevraagde informatie compleet, correct en tijdig aan te leveren. Tegelijkertijd voerden de provincies de afgelopen jaren verbeteringen door, maar de problemen rondom informatiemanagement lijken weerbarstig. Het onderzoek bekijkt dit in brede zin: van archivering en informatieveiligheid tot openbaarheid van informatie. Diverse functionarissen en organisaties (bv. de provinciearchivaris, de functionaris gegevensbescherming, de 'chief information security officer' en de accountant) geven aandachtspunten en adviezen over deze thema's aan de provincie mee. In dit onderzoek leggen we de focus op wat de provincies Gelderland en Overijssel deden met de aanbevelingen die de afgelopen tien jaar uit toezicht, audits en onderzoeken kwamen.

PS-besluit

Niet van toepassing: onderzoek loopt nog.

Capaciteit

414 uur in 2025 voor Gelderland en Overijssel gezamenlijk.

Eind 2025 zijn we - vooruitlopend op het onderzoeksprogramma 2026 - begonnen met de voorbereidingen voor het onderzoeksplan Bomen en bos. Daarnaast zijn er in 2025 werkzaamheden verricht voor het DoeMee-onderzoek naar onderbesteding van de Vereniging van Rekenkamers.

2.3 Implementatie 'oude' onderzoeken

Onderzoek houdt niet op als PS een besluit hebben genomen over de aanbevelingen. De implementatie van aanbevelingen kost tijd waardoor de doorwerking pas op langere termijn zichtbaar is. Om PS hierbij te ondersteunen is sinds 2023 in de Provinciewet een artikel opgenomen (zie het kader) waarin staat dat GS jaarlijks een overzicht aan PS moeten geven van de wijze waarop aanbevelingen zijn opgevolgd.

Artikel 186a Provinciewet

Gedeputeerde staten zenden provinciale staten jaarlijks een overzicht van de aan gedeputeerde staten gedane voorstellen van de rekenkamer, vergezeld van hun standpunt daaromtrent en van de wijze waarop aan de voorstellen vervolg is gegeven.

Beide provincies besteden in hun jaarverslag aandacht aan de implementatie van de aanbevelingen. In onderstaande tabellen staan alle onderzoeken waarover GS een terugkoppeling hebben gegeven.

Tabel 1: Terugkoppeling GS Overijssel over implementatie van aanbevelingen

Onderzoek	PS-besluit	Terugkoppeling GS
Natuur-Compensatie (januari 2020)	Zeven aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , april 2020) en 2 aanbevelingen zijn geamendeerd .	GS gaven een terugkoppeling over de aanbevelingen in een bijlage bij het jaarverslag 2024 .
Stimuleren fietsvervoer (februari 2023)	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , juli 2023).	Met het investeringsvoorstel fiets (juni 2024) werd een nieuw doel vastgesteld. Dit sluit aan bij één van onze aanbevelingen (om het doel te herformuleren/specificeren). Ook op een andere aanbeveling (streven naar volledige realisatie van snelle fietsroutes) gaan GS in. In juni 2025 gaven GS in het jaarverslag 2024 een terugkoppeling over de implementatie van de aanbevelingen.
Grip op reserves (oktober 2023)	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , 31 januari 2024).	Tijdens de informatiesessie van 24 januari 2025 is de opvolging van de aanbevelingen genoemd en GS gaven een terugkoppeling over de aanbevelingen in een bijlage bij het jaarverslag 2024 .
Lessen uit gebiedsprocessen (november 2023)	Twee aanbevelingen zijn overgenomen en 1 aanbeveling is deels geamendeerd (besluit , 28 februari 2024).	GS geven in een bijlage bij het jaarverslag 2024 aan dat de geleerde lessen zijn geïmplementeerd in de 3x3 aanpak en de gebiedsprocessen.
Immaterieel erfgoed (juni 2024)	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , 13 november 2024).	GS gaven in een bijlage bij het jaarverslag 2024 aan dat de terugkoppeling in hun jaarverslag 2025 volgt.
Risico-management (november 2024)	Via een amendement is 1 aanbeveling geschrapt en 2 aanbevelingen gewijzigd (besluit , 26 maart 2025).	GS gaven in een bijlage bij het jaarverslag 2024 aan dat de terugkoppeling in hun jaarverslag 2025 volgt.

De manier waarop GS nu terugkoppelen – één keer per jaar via het jaarverslag – heeft een belangrijk nadeel. Het kan lang duren voordat Provinciale Staten de informatie krijgen. Als PS bijvoorbeeld begin 2025 een besluit nemen over een onderzoek, ontvangen zij de terugkoppeling pas in april of mei 2027, wanneer het jaarverslag over 2026 wordt gepubliceerd.

Uiteraard kunnen statenleden aan GS vragen hoe het staat met de implementatie van aanbevelingen. Dit kan jaren na publicatie zelfs nog gebeuren. Zo vroeg de PvdA Overijssel eind 2025 aan GS hoe het stond met de implementatie van de aanbevelingen uit het onderzoek naar social return uit 2015.

Tabel 2: Terugkoppeling GS Gelderland over implementatie van aanbevelingen

Onderzoek	PS-besluit	Terugkoppeling GS
Stimuleren fietsvervoer (februari 2023)	Aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , mei 2023). Over 1 aanbeveling werd een amendement aangenomen.	GS gaven een terugkoppeling over de aanbevelingen in een bijlage bij het jaarverslag 2024 .
Grip op reserves (oktober 2023)	(Bijna alle) aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , 31 januari 2024). Daarbij namen ze een amendement aan.	Er zijn sessies voor PS georganiseerd waarbij een deel van de aanbevelingen aan de orde kwam. GS zijn voornemens om in het jaarverslag 2025 een terugkoppeling over de implementatie te geven.
Lessen uit gebiedsprocessen (november 2023)	PS besluiten om de aanbevelingen gericht aan PS over te nemen en GS te verzoeken uitvoering te geven aan aanbeveling 1a t/m 1p. (besluit , 6 maart 2024).	GS gaven een terugkoppeling over de aanbevelingen in een bijlage bij het jaarverslag 2024 .
Interbestuurlijk toezicht (april 2024)	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , 25 september 2024).	Gezien werkwijze van GS is de terugkoppeling te verwachten in hun jaarverslag 2025.
Immaterieel erfgoed (september 2024)	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , 13 november 2024).	GS gaven een terugkoppeling over de aanbevelingen in een bijlage bij het jaarverslag 2024 .
Risicomanagemnt (oktober 2024)	Alle aanbevelingen zijn overgenomen (besluit , 18 december 2024).	In de Begroting van 2026 zijn de aanbevelingen zichtbaar uitgewerkt en wordt de voortgang van de opvolging van de aanbevelingen beschreven, zoals aangekondigd in de Jaarstukken 2024.

2.4 Overige activiteiten

Naast onderzoek zijn er nog een aantal andere activiteiten die bijdragen aan een goede invulling van de rekenkamerfunctie en ondersteuning van PS. Dit zijn: onderwerporiëntatie, relatiebeheer, samenwerking met collega rekenkamers en kennisdeling.

Onderwerporiëntatie

Een belangrijk onderdeel van ons werk is bijhouden wat er speelt, wij noemen dit onderwerporiëntatie. De onderwerporiëntatie kent de volgende doelen:

- om een volwaardige gesprekspartner te zijn, is het van belang te weten wat er binnen de provincies speelt en

- zicht krijgen op relevante thema's die de politiek-bestuurlijke actualiteit overstijgen, zogenoemde 'blinde vlekken' die mogelijk voor onderzoek in aanmerking komen.

We gebruiken de onderwerporiëntatie om tot een goede programmering te komen. Daarvoor zetten we ook de fractiegesprekken in. Omdat er meestal meer geschikte onderwerpen zijn dan we kunnen onderzoeken, maken we keuzes en stellen we prioriteiten.

Relatiebeheer

In 2025 was de Rekenkamer Oost-Nederland regelmatig bij de provincies Overijssel en Gelderland. We gingen langs bij fracties, woonden Staten- en commissievergaderingen bij en organiseerden bijeenkomsten bij de start van onderzoeken. Tijdens deze bijeenkomsten bespreken we met Statenleden wat zij belangrijk vinden, zodat onze onderzoeken zoveel mogelijk aansluiten bij de vragen die in de provincies leven. In 2025 deden we dit onder andere voor de onderzoeken naar grondstrategie, klimaatadaptatie, toegankelijkheid subsidies en informatiemanagement. Voor het DoeMee-onderzoek naar onderbesteding en het opvolgingsonderzoek naar subsidies Gelderland is er geen startbijeenkomst georganiseerd. Dit had te maken met de beperkte invloed en het type onderzoek.

Goed contact met Gedeputeerde Staten en de ambtelijke organisaties is ook belangrijk voor een sterke rekenkamerfunctie. Daarom investeren we in deze relaties. Zo geven we GS een toelichting op het onderzoeksprogramma, spreken we jaarlijks met de Commissarissen van de Koning en hebben we overleg met directeurs en concerncontrollers.

Bijeenkomsten van rekenkamers

We hebben regelmatig contact met andere rekenkamers. We doen actief mee aan de Vereniging van Rekenkamers (VvR). Dat gebeurt onder andere in de Provinciale kring, waar directeurs met elkaar overleggen.

Provinciale rekenkamers organiseren om de beurt een provinciale rekenkamerdag. In 2025 stond deze dag in het teken van kennisuitwisseling op de thema's: energie & warmte, wonen, openbaar bestuur en natuur & landbouw. De bijeenkomst vond plaats in Den Haag waar onderzoekers van de Algemene Rekenkamer een deel van het programma verzorgden.

Naast de VvR onderhouden we contact met gemeentelijke rekenkamers in Overijssel en Gelderland. Dat gebeurt zowel structureel als meer incidenteel. Zo nemen we deel aan het Gelderse secretarissenoverleg en aan het overleg van de Twentse rekenkamers.

Tot slot kijken provinciale rekenkamers ook bij elkaar 'in de keuken'. Onderzoekers lezen elkaars rapporten en bespreken die. Zo delen we kennis en leren we van elkaar.

Kennisoverdracht

De rapporten van de Rekenkamer kunnen ook voor andere partijen waardevol zijn. Daarom delen we onze publicaties actief via LinkedIn en informeren we de lokale media.

Na publicatie bekijken we voor wie de uitkomst interessant is en hoe we die kennis het beste kunnen delen. Dat kan bijvoorbeeld via artikelen, deelname aan begeleidingscommissies of door presentaties te geven. In tabel 3 staat een overzicht van onze activiteiten in 2025 bij afgeronde onderzoeken.

Tabel 3: *Kennisoverdracht*

Onderzoek	Activiteiten
Grondstrategie (2025)	Artikel op gebiedsontwikkeling.nu (december 2025).
Algemeen	Verzorgen van een college over beleidsevaluaties aan studenten bestuurskunde van Hogeschool Saxion (september 2025). Hier komen meerdere onderzoeken langs.

3 BBV paragrafen

Het jaarverslag dient volgens het BBV te bestaan uit een aantal paragrafen waarin de verantwoording is vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de Rekenkamer Oost-Nederland zijn de paragrafen risicobeheersing en weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering en openbaarheid van toepassing.

3.1 Risicobeheersing en weerstandsvermogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer Oost-Nederland, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer Oost-Nederland heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf relatief goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich niet voorgedaan.

Het grootste risico is dat een deelnemende provincie de samenwerking via de [Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Oost-Nederland](#) opzegt en kiest voor een 'eigen' rekenkamer of samenwerking met een andere overheid.² Als een provincie de samenwerking zou opzeggen, levert dat voor de rekenkamer zelf geen direct financieel risico op. De medewerkers van het bureau van de rekenkamer zijn namelijk in dienst bij de provincie Gelderland. Omdat de rekenkamer geen eigen rechtspersoon is, komen eventuele financiële gevolgen terecht bij de provincies Gelderland en Overijssel. In de gemeenschappelijke regeling staat dat wanneer een provincie uit de samenwerking stapt, het bestuur de verplichtingen van de uittredende deelnemers vast stelt.

Het weerstandsvermogen van de Rekenkamer Oost-Nederland bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de bedrijfsreserve. De Rekenkamer heeft besloten om maximaal 8% ten opzichte van de begrote lasten te hanteren als bedrijfsreserve.

² Elke gemeente, provincie en waterschap moet een rekenkamer hebben. Ze kunnen hierbij voor een samenwerking kiezen. Op provinciaal niveau is dit ook de meest gekozen variant.

Het BBV schrijft voor dat we de solvabiliteitsratio moeten vermelden als kengetal voor het weerstandsvermogen. Deze ratio geeft aan welk deel van het balanstotaal bestaat uit eigen vermogen. Per 31 december 2025 is de solvabiliteitsratio 42%.

3.2 Financiering

De Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland. Hiermee betalen we onze uitgaven. Indien nodig wordt dit aangevuld met de reserves. We hebben geen leningen voor de lange termijn.

De Rekenkamer heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten. Beide provincies storten hun bijdrage rechtstreeks op deze rekening. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Gelderland. Deze lasten zijn per kwartaal gefactureerd aan de Rekenkamer.

3.3 Bedrijfsvoering

Formatie

De Rekenkamer bestaat uit een bestuur en onderzoeksbureau. Het bestuur bestaat uit drie leden die voor een periode van zes jaar worden benoemd met de mogelijkheid tot een eenmalige verlenging (zie tabel 4). 31 december 2025 is de tweede termijn van de voorzitter verstreken. Provinciale Staten van Gelderland en Overijssel besloten eind 2025 mevrouw Helbig per 1 januari 2026 te benoemen als nieuwe voorzitter van de Rekenkamer Oost-Nederland.

Als publieke organisatie zijn we verplicht om voor een goede man-vrouw balans te zorgen. Het minimum streefcijfer is 33% vrouw aan de (sub)top en het einddoel is een 50/50 verdeling. De Rekenkamer voldeed in 2025 aan het einddoel.

Tabel 4: Bestuur

	Dhr. M.M.S. Mekel	Dhr. T.J.A. Gies	Mw. S.C. van der Haagen
Benoemd per	1 januari 2014	1 januari 2016	1 juni 2019
Termijn	Tweede	Tweede	Tweede

In de [Gemeenschappelijke Regeling Rekenkamer Oost-Nederland](#) staan afspraken over de vergoeding die het bestuur ontvangt voor haar werkzaamheden³. Deze vergoeding ligt onder de geldende WNT-norm voor de publieke sector. Dat geldt ook voor het salaris van de secretaris-directeur.

Het onderzoeksbureau heeft een vaste bezetting van 5,2 fte en een tijdelijke bezetting van 2 fte, zie tabel 4 voor de samenstelling. Daarnaast is er extra capaciteit op projectbasis ingehuurd (inspanningsverplichting). De relatief hoge inzet van tijdelijke capaciteit wordt veroorzaakt door vervanging die nodig was als gevolg van een sabbatical en ouderschapsverlof.

Tabel 5: Samenstelling onderzoeksbureau per 31-12

Functie	Aantal	Fte
Onderzoekers	4	3,7
Managementassistent	1	0,5
Secretaris-directeur	1	1,0
Totaal vast	6	5,2
Tijdelijk onderzoeker	2	2

De Rekenkamer streeft naar transparantie in haar verantwoording. In tabel 6 laten we zien hoe de beschikbare capaciteit is ingezet. Hieruit blijkt dat we 80% van de beschikbare tijd besteden aan onderzoek, nazorg bij afgeronde onderzoeken (bijvoorbeeld verzorgen presentaties, schrijven van artikelen en evaluaties) en het voorbereiden van (mogelijke) onderzoeksonderwerpen. De verschillen tussen de onderzoeken worden verklaard door de omvang van het onderzoek en de inzet in voorgaand of volgend jaar.

³ Artikel 10. Vergoeding en tegemoetkoming in de kosten.

Tabel 6: Inzet capaciteit 2025*

Inzet voor:	Uren	% t.o.v. totaal
Energiebesparingsplicht	110	1%
Bereikbaarheid openbaar vervoer	464	5%
Grondstrategie	1.922	20%
Klimaatadaptatie	2.981	31%
Opvolgingsonderzoek subsidies Gelderland	326	3%
DoeMee-onderzoek onderbesteding	215	2%
Toegankelijkheid subsidies	319	3%
Informatiemanagement	414	4%
Bos en Bomen	336	3%
Kaderstelling PS	89	1%
Nazorg / afronding onderzoek van voor 2025	54	1%
Monitoring en onderwerporientatie	455	5%
Onderzoek gerelateerde activiteiten	67	1%
Totaal besteed aan onderzoek	7.751	80%

* Inclusief: secretaris-directeur en inhuur met inspanningsverplichting. Exclusief: managementassistent.

Ziekteverzuim en arbeidsomstandigheden

De Rekenkamer kent een laag ziekteverzuim. In 2025 ligt het verzuimpercentage op 1,7%. Dit is vergelijkbaar met voorgaande jaren en ruim binnen de norm van 4% die de provincie Gelderland hanteert.

De bedrijfscultuur binnen de Rekenkamer is informeel en laagdrempelig. Initiatief wordt gewaardeerd evenals innovatieve ideeën. Met medewerkers worden gedurende het jaar ontwikkelingsgesprekken gevoerd. Er zijn enkele symposia en webinars bezocht, er zijn cursussen gevolgd, inzet van AI verder verkend en er is deelgenomen aan intervisie. Investeren in de kwaliteit van medewerkers is een cruciale factor voor het functioneren van een kennisintensieve organisatie als de Rekenkamer.

Informatiebeveiliging en privacy

Een goede beveiliging van de informatie die we als rekenkamer krijgen voor de uitvoering van ons werk is belangrijk. Hier besteden we regelmatig aandacht aan.

In 2024 is onze informatiebeveiliging door een externe partij getoetst aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Naar aanleiding van deze toets zijn in 2025 maatregelen getroffen en afspraken vastgelegd. Het bestuur stelde het informatieveiligings beleid vast.

De Rekenkamer heeft een externe functionaris voor gegevensbescherming. Zijn eerdere adviezen waren al opgevolgd. In 2025 hoefde hij geen werkzaamheden voor ons uit te voeren.

We hebben in 2025 geen verzoeken gekregen om gegevens in te zien of te laten aanpassen. Ook zijn er geen datalekken en geen security-incidenten geweest.

Digitale toegankelijkheid

Medio 2025 is onze website onderzocht op toegankelijkheid door een extern bureau. Hierbij is getoetst aan de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 niveau AA. Websites die hieraan voldoen zijn goed bruikbaar voor mensen met een functiebeperking. Voor het onderzoek zijn op basis van een steekproef pagina's op de website bekeken met als resultaat dat we goed op weg zijn en er nog verbeteringen mogelijk zijn. Deze zitten op het vlak van kleurgebruik, toelichtende teksten bij figuren en video's, links die niet meer werken, etc. Verbeteringen die deels met terugwerkende kracht zijn doorgevoerd dan wel bij nieuwe pagina's worden toegepast.

We hebben, net als de Algemene Rekenkamer, een B-status voor toegankelijkheid. Dat betekent dat onze website gedeeltelijk voldoet aan de toegankelijkheidsregels. Om aan alle eisen te voldoen, zouden we veel pdf-bestanden moeten aanpassen. Omdat het aanpassen onevenredig veel tijd en middelen kost, accepteren we dat het op dit moment niet haalbaar is om over een volledig toegankelijke website te beschikken. In onze toegankelijkheidsverklaring staat dat we pdf-bestanden op verzoek toegankelijk maken: als iemand een toegankelijk pdf-bestand wil hebben, zorgen we daar binnen een redelijke termijn voor.

3.4 Openbaarheidsparagraaf

De Wet open Overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022. In de Woo staat dat iedereen recht heeft op informatie van de overheid en dat de overheid actief informatie openbaar maakt. Dit geldt ook voor de Rekenkamer.

Wij publiceren al onze onderzoeken op onze website. Het gaat daarbij om het bestuurlijke rapport met de conclusies en aanbevelingen, de nota van bevindingen waarop de conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd en de persberichten. Dit wordt aangevuld met de reactie van Gedeputeerde Staten op het onderzoek alsmede de behandeling en besluitvorming door Provinciale Staten. Gespreksverslagen en concept nota's van bevindingen worden niet openbaar gemaakt vanwege het vertrouwelijke karakter van deze documenten.

Daarnaast is op onze website informatie te vinden over het lopende onderzoeksprogramma, jaarstukken, de organisatie, werkwijze, protocollen, verklaringen en contactgegevens.

In 2025 hebben we één Woo-verzoek ontvangen. Het verzoek, ons besluit, het bezwaar en ons besluit daarop zijn te vinden via onze contactpagina.

4 Jaarrekening

Dit hoofdstuk bevat de financiële verantwoording van de Rekenkamer.

4.1 Baten en lasten

Tabel 7: Staat van de baten en lasten

	Realisatie 2024	Begroting 2025	Realisatie 2025
Bijdrage provincie Gelderland	426.000	443.500	443.500
Bijdrage provincie Overijssel	426.000	443.500	443.500
Bijdrage btw compensatiefonds	184.251	152.000	254.400
Totaal baten	1.036.251	1.039.000	1.141.400
Bestuur	53.043	56.000	61.408
Personeel (vast en flexibel)	719.998	714.000	754.280
- waarvan overhead*	85.282	88.600	87.363
Inhuur externe deskundigheid	22.750	56.000	36.223
Huisvesting / servicekosten	35.563	37.000	32.454
Informatievoorziening	10.613	13.600	12.347
Kantoor	4.322	6.400	2.709
Overig	- 5.401	4.000	- 4.679
Betaalde btw	184.251	152.000	215.963
Totaal lasten	1.025.139	1.039.000	1.110.705
Onverdeeld resultaat			30.695
Toevoeging aan reserve	3.387		
Teruggestort aan provincies	7.725		
Totaal	1.036.251		1.141.400

* Overhead gebaseerd op indirecte uren (plaatsvervangend) secretaris-directeur en managementassistente.

Toelichting op de baten

De Rekenkamer Oost-Nederland wordt gefinancierd door de provincies Overijssel en Gelderland. In de Gemeenschappelijke regeling Rekenkamer Oost-Nederland is afgesproken dat beide provincies in gelijke delen bijdragen. Voor 2025 was dat € 443.500 per provincie.

De Rekenkamer betaalt btw over de door haar ingekochte leveringen en diensten maar maakt geen directe aanspraak op het *btw-compensatiefonds*. Op grond van de zogeheten transparantiemethode kan deze btw via de provincies geclaimd worden bij het btw-compensatiefonds. De provincies nemen dan de btw-plicht over van de Rekenkamer en krijgen deze gecompenseerd via het btw-compensatiefonds. PS Overijssel, PS Gelderland en de Belastingdienst hebben vooraf goedkeuring verleend aan deze werkwijze. Voor de beide provincies verloopt de btw-verrekening daarmee budgettair neutraal en de Rekenkamer heeft de volledige beschikking over de provinciale bijdrage. In 2025 is in totaal € 254.400 via de provincies geclaimd bij het btw-compensatiefonds. Dit bedrag is hoger dan begroot. Oorzaken hiervan zijn: hogere personeelslasten waar btw over wordt geheven en de btw-compensatie van het laatste kwartaal 2024 die we in 2025 hebben ontvangen. Dit is niet als transpost opgenomen in het voorgaande boekjaar. Met ingang van dit boekjaar (2025) worden alle personeelslasten verwerkt in het betreffende boekjaar.

Toelichting op de lasten

In tabel 7 worden de lasten (realisatie) afgezet tegen de begroting 2025. De cijfers worden hieronder van een toelichting voorzien wanneer:

- er sprake is van een afwijking van 10% meer of minder ten opzichte van de begroting (verschillen kleiner dan € 5.000 worden niet toegelicht);
- of wanneer de afwijking meer is dan € 50.000.

Alle gerealiseerde bedragen zijn exclusief btw. De btw is apart gespecificeerd.

Allereerst liggen de uitgaven voor het bestuur hoger dan begroot. Dit heeft te maken met de advertentiekosten voor vacature van voorzitter. In 2025 is ook er aanzienlijk meer aan personeel uitgeven dan begroot. Dit komt door de vervanging die nodig was voor een sabbatical en ouderschapsverlof. Bij het opstellen van de begroting was dit nog niet voorzien. Voor deze uitzonderlijke situaties is een bestemmingsreserve ingesteld. De uitgaven voor externe inhuur daarentegen zijn lager dan begroot. Deze uitgaven zijn altijd lastig in te schatten omdat de begroting, volgens de wet gemeenschappelijke regeling, vroeg moet worden vastgesteld en het onderzoeksprogramma aan het eind van het jaar pas volgt. Als duidelijk is welke onderwerpen onderzocht worden, krijgen we zicht op de benodigde externe inhuur.

Tot slot de post overig: door de grote van de rente baten ontstaat er een negatief saldo. Oftewel we hebben meer rente ontvangen dan er op deze post uitgegeven is.

Onverdeeld resultaat

Het onverdeelde resultaat toont een positief bedrag van € 30.695. Echter, dit wordt veroorzaakt door de btw-compensatie van € 38.437 (zie de toelichting op de baten). Door toerekening van lasten aan de juiste periode is dit verschil ontstaan. Doordat de btw-compensatie niet meetelt, is het resultaat over 2025 € 7.742 negatief.

4.2 Balans

Tabel 9: Balans per 31 december

Activa	2024	2025	Passiva	2024	2025
Vaste activa			Eigen vermogen		
Materiele vaste activa:			Bedrijfsreserve	79.762	83.122
- Inventaris	9.848	8.186	Bestemmingsreserve	95.826	95.826
			Onverdeeld resultaat	11.112	30.695
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Debiteuren	-	3.961	Crediteuren	5.139	287.081
Overlopende activa	13.895	140.392	Overlopende passiva	236.925	7.303
Liquide middelen	405.021	351.488			
Totaal	428.764	504.027	Totaal	428.764	504.027

Vaste activa

De inventaris bestaat uit laptops, telefoons en kantoormeubilair.

Vlottende activa

De overlopende activa betreft voor het overgrote deel de nog te ontvangen de btw-compensatie over het laatste kwartaal van 2025.

Liquide middelen

Dit is het banksaldo van de ING en de BNG.

Eigen vermogen

De bedrijfsreserve voldoet aan de vastgestelde norm.

De bestemmingsreserve betreft een reserve voor de vervanging tijdens een sabbatical met koopverlof. In 2025 is de sabbatical opgenomen, waardoor de bestemmingsreserve vrijvalt. Tegelijkertijd is het koopverlof hiervoor niet ingezet en staat dit nog open. Dit betekent dat er opnieuw een bestemmingsreserve wordt gevormd voor het geval langdurig doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging moet worden ingehuurd.

Het onverdeeld resultaat is gelijk aan het resultaat van baten en lasten.

Flottende passiva

De overlopende passiva zijn een stuk lager dan in 2024. Dit komt doordat de salariskosten voor het laatste kwartaal 2025 tijdig zijn gefactureerd en is meteen de verklaring voor het hoge bedrag bij crediteuren.

4.3 Resultaatbestemming

Het feitelijke resultaat bedraagt € 7.742 negatief. Dit bedrag zal ten laste van de bestemmingsreserve gebracht worden.

5 Grondslagen voor waardering resultaatbepaling

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft en de achterliggende financiële verordening van de provincie Gelderland. In dit hoofdstuk staan de gehanteerde grondslagen van waardering van resultaatbepaling.

Grondslagen

In de jaarrekening is onderscheid gemaakt tussen algemene en specifieke grondslagen van waardering en resultaatbepaling. De specifieke grondslagen betreffen enerzijds grondslagen zoals opgenomen in de Financiële verordening Gelderland 2025 (vastgesteld door Provinciale Staten) en de Uitvoeringsregeling Financiële Verordening Gelderland 2024. De uitvoeringsregeling is een nadere uitwerking van de financiële verordening door Gedeputeerde Staten. Anderzijds betreft het grondslagen die niet als zodanig zijn vastgelegd, maar de afgelopen jaren volgens de bestendige gedragslijn zijn gehanteerd.

Algemene uitgangspunten

De begrotingscijfers bestaan uit de primaire begroting en alle door het bestuur van de Rekenkamer Oost-Nederland goedgekeurde begrotingswijzigingen over het verslagjaar.

Het stelsel van baten en lasten is van toepassing. Baten en lasten worden tot het brutobedrag verantwoord. Onder baten en lasten vallen ook de over het eigen vermogen berekende bespaarde rente.

De jaarrekening geeft, volgens normen die voor de provincie en daardoor voor de Rekenkamer Oost-Nederland als aanvaardbaar worden beschouwd, een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten. De jaarrekening en de toelichtingen geven getrouw, duidelijk en stelselmatig de baten en lasten van het begrotingsjaar, evenals het saldo ervan weer. De jaarrekening geeft tevens een getrouw, duidelijk en stelselmatig inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende balanspost anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar.

Activa

Vaste activa

Alle vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Materiële vaste activa met economisch nut

Alle investeringen met een economisch nut - dit zijn verhandelbare dan wel middelen genererende investeringen - worden geactiveerd, tenzij sprake is van een ideaalcomplex.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende posten.

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Passiva

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Specifieke grondslagen

Investerings, waardering activa en afschrijving.

De provincie Gelderland hanteert de volgende afschrijvingstermijnen voor investeringen met een economisch nut:

- veiligheidsvoorzieningen in bedrijfsgebouwen, telefooninstallaties en kantoormeubilair: 10 jaar en
- automatiseringsapparatuur en -programmatuur: 5 jaar.

De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Daarnaast worden de afschrijvingen gebaseerd op de economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Hierbij wordt rekening gehouden met een eventuele restwaarde. Op nieuwe activa wordt afgeschreven vanaf het jaar volgend op het jaar van de aanschaf (T+1).

De materiële vaste activa met economisch nut met een verkrijgingsprijs lager dan € 50.000 worden volgens de verordening van de provincie niet geactiveerd. Aangezien de Rekenkamer Oost-Nederland qua omvang een stuk kleiner is, hanteren we hier een bedrag lager dan € 450 (exclusief btw). Hiermee sluiten we aan bij de richtlijnen van de Belastingdienst en volgen we de richtlijnen die gelden voor de stichtingen van de fracties van Gelderland.

6 Verklaringen

6.1 Rechtmatigheidsverklaring bestuur

Het bestuur van de Rekenkamer is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de tolerantiegrenzen voor fouten (1%) en onzekerheden (3%) die in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden)voorgeschreven zijn.

Sigrid Helbig, *voorzitter*

Edo Gies, *bestuurslid en plaatsvervangend voorzitter*

Saskia van der Haagen, *bestuurslid*